

Freddy De Pauw

Italien under Salvini

Inledning

Italien är ett av de länder i Europa där extremhögern fått övertaget. Det fascistiska arvet i landet har alltid varit närvarande. Även strax efter det andra världskriget och krossandet av den fascistiska staten var det måhända dolt eller halvöppet. För att efter 1980-talet och uppdykandet av Margaret Thatcher i Storbritannien och Ronald Reagan i USA som representerade att kraftförhållandet, som rått innan med keynsianismen och uppbygget av de s.k. välfärdsstaterna, nu var förbi. Den öppna kapitalismen skulle styra: *There is no alternative*.

Med Forza Italia under Silvio Berlusconis regeringstid mellan 1994 – 2011 kunde extremhögern öppen ta del i Italiens regerande för att idag under Matteo Salvini, Lega Nords partiledare, sedan juni 2018 aspirera på hela regeringsmakten. Det är ingen småsak i jämförelse med extremhögerländer som Ungern, Polen m.m., ty Italien är ett av EU:s kärnländer.

Matteo Salvini (Wikipedia)

I de följande 5 artiklarna från 23 okt. 2018 – 9 aug. 2019 beskriver och redogör Freddy De Pauw för den politiska utvecklingen i Italien, med tyngdpunkt på extremhögern.

Per-Erik Wentus.

PS 20/8 (*Red marxistarkivet*)

Just då sista handen vid denna artikelsamling lagts (tisdag 20/8), meddelas att statsministern Conte slängt in handduken och regeringen avgår. Inrikesministern tillika vicestatsminister Salvini får troligen sitt nyval och Femstjärnerörelsen är uppenbarligen borta ur spelet.

DS

Italien under Salvinis skosulor

Italien tycks bli det första av EU:s storländer som ensamt kommer att styras av enbart extremhögern. Matteo Salvini ledare för extremhögerpartiet Lega har allt att vinna på ett förtida val. För så som korten nu ligger har han inom räckhåll en oinskränkt majoritet för extremhögern – Lega tillsammans med det nyfascistiska partiet Fratelli d'Italia.

Ständig kris

Den sittande regeringen Giuseppe Conte har under månader staplat från den ena krisen till den andra. Ungefär lika länge stod de två regeringspartierna men också kontrahenterna Femstjärnerörelsen (M5S) och Lega mot varandra med dragna knivar. Det gick dagar när de två vicestatsministrarna Legas Salvini och M5S:s Luigi Di Maio inte talade med varandra. Det blev allt svårare att komma överens i regeringen. Frågan hängde i luften när skulle Salvini ta fram tändarn.

Femstjärnerörelsen (M5S) eller *MoVimento 5 Stelle* grundades 2009 av komikern och webbskribenten Beppe Grillo

Regeringen hade från början – den 1 juni 2018 – dominerats av Femstjärnerörelsen. M5S hade med glans vunnit valet strax innan i mars med hela en tredjedel av rösterna i landet. Lega hade även det bokat hem en storvinst. Det ökade från 4 procent till 17 procent under det övergripande slagordet ”con Salvini”, med Salvini.

Lega partiet hade gått till valet i samverkan med Silvio Berlusconis Forza Italia och Fratelli d'Italia, arvtagaren till det nyfascistiska Movimento Sociale Italiano. Forza Italia som bara fick 14 procent i valet såg sig nötdvunget att ge Lega ledarrollen, som därefter bildade regering med Femstjärnerörelsen vilken under inga omständigheter hade reagerat med Berlusconi.

Förskjutning högerut

Femstjärnornas ledarställning höll inte under någon längre tid. De måste hela tiden falla undan för det aggressiva Lega. Efter några månader rådde det allmänna intrycket i både Italien som i EU att Salvini och därmed Lega var den äkta regeringsledaren. Det var Salvini som satte sin prägel på regeringsbesluten och samtidigt hade han hävt upp sig till talesmannen för de s.k. ”suveränerna” i EU.

Lega började få utdelning. I val efter val höstade de in vinster, ända in i de röda fästena i landets norr och mitten. M5S sjönk allt mer ihop. I de regionala valen förlorade de hälften eller mer av väljarna. Femstjärnerörelsens vinstlott den s.k. ”reddito di cittadinanza”, en garanterad lägsta inkomst för låginkomsttagare blev i verkligheten en missräkning för många av rörelsens väljare. Därefter drog man tillbaka löftet om att stänga det miljöförstödande stålverket Ilva i staden Tarente. Man gav allt mer efter för Salvinis rasistiska krav, som också är inrikesminister, bl.a. på ett invandrarstopp. De kampvilliga bland stjärnorna morrade men ledareklicken tog igen som helst notis av protesterna i de egna leden i denna s.k. jämnliska rörelse.

Fallande stjärnor

I EU-valet nyligen triumferade Salvini igen. Lega tog hem en tredjedel av de italienska rösterna medan Femstjärnerörelsen föll ner till 17 procent. Maktförhållandet mellan de bägge hade nu kastats om. Röstresultatet betydde att Salvinis krav framstod som än kraftfullare. I dagarna fick han igenom sin s.k. ”säkerhetslag” som bl.a. innehåller förordningar om hårda böter och/eller fängelse-

straff för dem som underlättar för att rädda flyktingar från en drunkning på Medelhavet och Femstjärnerörelsen sviktade på nytt. Men det fanns en brytpunkt resonerade man, anläggningen av snabbspårsjärnvägslinjen Lyon-Turin. Lega var för byggandet och blev naturligtvis sura när Femstjärnerörelsen röstade mot förslaget i riksdagens första kammare. Men summa summarum de flesta av rörelsens riksdagsledamöter hade röstat för ”säkerhetslagen”. Enbart det säger tillräckligt om hur följsamt Femstjärnerörelsen har varit visavi Salvinis politik. Till saken hör att rörelsen rent principiellt inte har haft så mycket emot extremhögerens tankegod. Femstjärnerörelsen satt i det förra EU-parlamentet i samma grupp som den brittiska Brexitledaren, rasisten Nigel Farage.

Fallet egen skuld

Femstjärnerörelsen har sig själva att tacka för sin nedgång. Rörelsen kom inte med något nytt så som lovat; ett förnyat öppet schvung. Deras löfte om att överbygga uppdelningen i höger-vänster som förlegat var i praktriken att följa extremhögerens dagspolitik. Rörelsen skulle också arbeta demokratiskt utifrån en aktiv bas men i verkligheten är det en liten klick runt internetgurun Davide Casaleggio, sonen till en av rörelsegrundarna Giaroberto Casdaleggio och vicesstatsministern Di Maio som utgör den bestämmande klicken.

Idag är vägen fri för Salvini till Palazzo Chigi, statsministerbostaden. Med det nuvarande valsystemet, som är en blandning av olika valdistrikt med ett brittiskt system och en del med ett proportionellt system, kan Salvinis Lega enligt den senaste pejlingen få 36 procent och därmed närapå egen majoritet. Till detta kan han räkna stöd från det nyfascistiska Fratelli d'Italia och på de futtiga resterna av Forza Italia, som pejlingarna ger 7 procent. Troligtvis behöver han dem inte.

Förlamad vänster

”Vänstern” som figurerar i detta sorgliga skådespel, försöker endast överleva.

Mitten/vänsterpartiet Partito Democratico har ännu inte lyckats återhämta sig från valbakslaget i fjol, då det föll från att vara det största riksdagspartiet till endast 18 procent. Man har aldrig lyckats ingjuta någon framåtanda i partiet. Det är fortfarande efter 12 år efter sitt grundande ett misslyckande. Det är en sammanslagning av det en gång så prestigefyllda kommunistiska partiet Partito Comunista Italiano (PCI) och det föga prestigefyllda men väl en gång i italiensk politik så mäktiga Democrazia Christiana DC.

Och av det som i början av detta århundrade var en blomstrande vänster, Rifondazione Comunista, är inget kvar efter det att de gick in i monsterregeringen Romano Prodi (2006-2008). Det var i den s.k. Ulivo, olivträdskoalitionen. Om den och RC:s inträde däri drömde många i Europa då att detta var vänsterns framtidsrecept. Sent omsider ser man att nu faller även de gamla röda fästena för Salvinis och Legas machovärld. Vänstersidan kvarvarande hop är fackföreningarna även om deras makt har beskurits.

Matteo Salvini behöver inte i dag några svartskjortor som är beredda att slåss mot en stark vänsterstödd arbetarrörelse och till skydd för sin marsch mot Rom likt Mussolini 1922. Men osvuret är bäst, Salvini sitter ännu inte i Rom.

Uitpers. (Bryssel). 9 augusti 2019 (Wie of wat houdt Salvini tegen.) Översättning. Per-Erik Wentus.

Extremhögerens hållning i italienska tvistefrågor

Salvini känner på sig efter att det blivit klart att han i opinionspejlingar står för flertalet i jämförelse med det andra regeringspartiet Femstjärnerörelsen. Nu senast gavs Lega 34,3 procent mot M5S:s 17 procent, som för dem är en halvering av resultat i riksdagsvalet i mars 2018. Salvini blir allt tydligare i sina krav. Den årslånga tvistefrågan om en snabbspårsjärnväg genom Alperna mellan franska Lyon och Turin måste igångsättas. Femstjärnerörelsen ska hålla mun i den frågan.

I det senaste regionsvalet i Piemont vann extremhögern igen. Trots guvernören Sergio Chiamparinos popularitet åkte Femstjärnerörelsen på en brakförlust. Salvini har allt mera framställt sig som bäraren av de ”kristna värderingarna”. Det var således ingen slump att han när han kommenterade valresultat satt med radbandet mellan fingrarna.

Uitpers. (Bryssel) 27 maj 2019. (Regerend radical rechts in de lift). Översättning (i detta fall enbart ett artikelutdrag) Per-Erik Wentus.

Salvini sätter familjen främst

Matteo Salvini, ledaren för det extremhögerpartiet Lega får aldrig nog av att nagga regeringspartnern Femstjärnerörelsen i hasorna. Nu senast på Legas tredagskonferens i staden Verona, då man ärade den helgade familjen. Med fadern, modern och barnen där fadern är familjens överhuvud och modern bäst står vid spisen.

Verona del i världskampanj

Sammandragningen i Verona ingår som en del i en världsomfattande kampanj mot kvinnors rätt till abort – naturligtvis förklätt under devisen ”striden för rätten till liv” – liksom mot alla andra rättigheter som kvinnor kämpat sig till plus rättigheter som homosexuella har erövat. Samtidigt ”råkade” det vara en ”marsch för rätten till liv” i Bryssel som förstås var mot kvinnors aborträtt.

Varför hade just staden Verona fått äran att härbergera familjelyckan à la Lega? Stan är i ett fast grepp från Lega. I oktober 2018 utropade stadsstyrelsen staden som den första stan för ”rätten till liv” och man beslöt till förmån för att ge anti-abortgrupper pengar för att finansiera deras verksamhet om att råda havande kvinnor till att motstå en tänkt abort.

Det förtjänas att åter påpekas att ju mer Lega fått stöd ju mer har aggressionen mot invandrare och homosexuella ökat ofta med att skada på deras bostäder men även inte sällan med att anfalla dem fysiskt.

Den kristliga okränkbarheten

I Europas länder som t.ex Frankrike, Belgien, Nederländerna m.fl. hävdar extremhögern sig som förespråkare för vanligt folk. Man är, för grundläggande rättigheter med att vara för kvinnors och homosexuellas rättigheter och därför mot islam som religion eftersom den inte respekterar rättigheterna. Men om de kristnas hållning i just samma sak tiger man.

Lega betonar andra infallsvinklar. Man är på exakt samma våglängd som den internationella organisationen World Congress of Families (WCF), som samtidigt höll sin 13:de världskongress i Verona. WCF är en skapelse av s.k. kristligt okränkbara i USA. Det är en krets som utmärkt sig med att ofta fysiskt angripa abortkliniker och deras personal.

En drivande kraft i Italien är Lorenzo Fontana, familjeminister och för de handikappade i den italienska regeringen. Denna Veronabo har figurerat i de italienska massmedierna med sina skarpa utfall mot kvinnorrätten till abort och mot de homosexuellas rättigheter. Fontana et komp. är för att stryka dem helt.

Den katolska kyrkan

Den katolska kyrkan i Italien med sin sen århundraden starka ställning har naturligtvis haft och har sitt inflytande på lagstiftningen. Det är först på senare tid som deras makt börjat brytas. Det var först 1974 som det genom en folkomröstning beslöts om att häva förbudet mot skiljsmessa, trots den massiva kampanjen som den katolska hierarkin bedrev. 1981 röstade italienarna med 60 procent i en folkomröstning ja till att slopa förbudet mot abort. Just detta var ett historiskt nederlag för den katolska kyrkan.

Kyrkan har ingalunda accepterat det folkliga utslaget och gett upp striden även om den inte vill ansluta sig till den aggressiva tonen som Verona representerar. Men man ser med välvilja på de

olika ärkehögerpolitiker som för deras talan i namn av ”rätten till liv” när de går till offensiv. Den katolska kyrkans ledarskikt liksom högerpolitiker överlag känner sig tillfreds med de framgångar som de s.k. kristliga okränkbara har haft i USA, Brasilien och en del europeiska länder

Vicestatsministern och tillika inrikesminister Salvini begastrade stöd för den heliga familjen ställer Femstjärnerörelsen inför ett tålmodskrävande övervägande. För rörelsen har framställts sig som en framstegsbejakande kraft visavi ett månggetniskt samhälle. ”Det här är en medeltida show” sa den andre vicestatsministern Luigi Di Maio. Fast med Fontana som familjeminister borde han ha vetat att en dylik provokation är att förutse. (...).

Uitpers (Bryssel) 31 mars 2019. (Salvini voert Famiilie ten tonele). Översättning Per-Erik Wentus.

Berlusconi's teatraliska avsked

Ett helt kvartsekel tillbaka i början på 1994 blev fotbollsslogan Forza Italia ett politiskt parti. Fadern till det hela var affärsmannen Silvio Berlusconi. Vad han hade bakom örat var; att undkomma rättvisans granskande ögon. Det lyckades honom mer än väl för Forza Italia vann tillsammans med nyfascisterna och Lega Nord det stundande valet och lagens långa arm krympte avsevärt. Berlusconi skulle bli med några avbräck vara Italiens statsminister i omkring tio år.

Men det då lilla partiet Lega Nord hade växt till sig så att det vid det senaste riksdagsvalet i Italien i mars 2018 slog Forza Italia rejält. Partiet som nu hette enbart Lega tog 17 procent mot Forzas 14 procent. Det skulle komma mer. Vid det senaste EU-valet i maj i år tog Lega 34 procent av de italienska rösterna. Forza fick nöja sig med 8,8 procent dvs Lega var nu fyra gånger större än Forza. Dessutom ett betydande regeringsparti. Det en gång så betydelsefulla Forza Italia är blott en skugga av sig själv.

Skeppet överges

Resterna av Forza som är kvar blir snabbt allt mindre. Vi slutar, säger den nu 81-åriga Berlusconi. Vi ska bygga ett nytt mittenhögerparti ett *Altra Italia* – ett annat Italien. Men fler och fler av de trogna lämnar det sjunkande närapå vraket. I veckan var det några av de tidigare topparna bl.a. Giovanni Toti, guvernör i länet Ligurien. Vad som finns kvar är knappt igen annan än Berlusconi. En partiledning finns inte längre. Resten är kaos om ens det.

Legas Salvini kan väl locka till sig de gamla Forza-väljarna. Pejlingarna ger nu Lega redan 38 procent. Det behövs inte mycket för att han skall få en egen majoritet. Och då är Femstjärnerörelsen i sin tidigare glans borta.

I Legas och Matteo Salvinis framtidsscenario har Berlusconi ingen oskyldig plats. Begynnelsen för honom och för det som idag är Lega med Salvini tog vid då den redan välkände affärsmannen Berlusconi i slutet på 1993 pläderade för att nyfascisten Gianfranco Fini skulle väljas till Roms borgmästare. Han tog också nyfascister med i sin regering, som Berlusconi bildade efter sitt segerval för Forza Italia 1994. Idag tar Salvini hand om Berlusconi's rester. Själv sitter han i EU-parlamentet, dit han hjälptes av den dåtida belgiske kristdemokraten och bl.a. statsministern Wilfried Martens. Berlusconi tillhör den stora konservativa parlamentsgruppen EPP. [där de svenska moderaterna och kristdemokraterna, förutom bl. a. ungraren Viktor Orban sitter].

Uitpers (Bryssel) 2 augusti 2019; (Berlusconi's zielige afgang) Översättning Per-Erik Wentus.

Salvini tar hem spelet i matchen Bryssel – Rom

EU-kommissionen har gett den italienska regeringen tre veckors tid om att överse sitt beskattningsbeslut, annars kommer den inte att godtas. Matteo Salvini, vicestatsminister och ledare av det extremhögra partiet Lega ser detta som en krigsförklaring gentemot det italienska folket, eftersom skatteförslaget är en beskattning i ”folkets intresse”. Bryssel tror att de med hjälp av de välkända

ratingbyråerna kan sätta Rom under tryck medan Salvini utgår från att han med hot om ett förtida val, som han lätt skulle vinna.

Rom hävdar att beskattningen ligger inom de gränser som gäller i EU. En underbalanserad budget på 2,4 procent måste väl passera då länder som Frankrike kommer förbi med 2,8 procent? Dessutom är den lagda budgeten endast en del av de skattelöften som Femstjärnerörelsen och det högerextrema Lega gick till val på och vann. Men inte desto mindre förorsakar det en tilltagande spänning mellan regeringskollegerna, där Lega alltmer spelar första fiolen.

Lega vinner

Regionvalen som hölls 22 oktober 2018 i regionen Trentino-Sydtyrolen där spänningarna har ökat i ett flertal frågor gav Lega en vinst på 11 procent från det tidigare 2 procent. I Trentinodelen erövrade de majoriteten. I regionhuvudstaden Bolzano-Bolsen fick de till sin egen förvåning 30 procent, vilket är mer än hälften av regionens etniska italienare av den i övrigt till 63 procent övervägande tyskspråkiga regionen. (Det historiska Sydtyrolen var fram till fredsslutet efter det första världskriget en del av Österrike-Ungern).

Detta medan Femstjärnerörelsen sjönk ihop. Det är ett tydligt tecken på att Salvini's Lega är på vinstmarsch med att måhända fördubbla sitt valresultat från riksdagsvalet i mars i år medan M5S överlag backar i de allmänna valen. Lega blir alltmer löftesrikt för tidigare Forza Italia väljare men också för väljare som röstat på M5S. Scenariot gör Femstjärnerörelsen mycket nervös.

Nervösa stjärnor

Nervositeten kom i öppen dager nyligen då den andre vicestatsministern Luigi Di Maio i en direkt TV-sändning beskyllde Lega för att låta penningtvättare komma undan i och med att de ska ha ändrat i en regeringsskrivelse bakom ryggen på andra. Lega svarade att allt hade lästs upp på ett regeringssammanträde och Salvini sa att Di Maio inte hade lyssnat. Men för att bevara freden gav de Maio lite rätt.

Saken var för Femstjärnerörelsen en hjärtesak. De hade under hela sin tillvaro nekat till allt samarbete med Forza Italia för att de inte befattar sig med bedragare hur än de är klädda. På M5S:s möten har det oftast hörda slagordet alltid varit: *Onesta*, ärlighet.

Budgetdiskussionerna hade inte gått lätt. Femstjärnerörelsen försökte på allt sätt rädda så mycket som möjligt av sitt vallöfte om en garanterad inkomst för de mindre bemedlade, det s.k. "reddito di cittadinanza". Det var ett bidragstillskott till personer och familjer som levde under fattigdomsgränsen så att det skulle gå ihop; 780 euro för ensamstående, 1170 för ett par, 1350 för föräldrar med ett barn under 14 år. Innan var bidragstillskottet endast för fattigpensionärer och arbetsökande utan egenägd bostad som var endera italienare eller hade bott i Italien i minst tio år.

Enligt Lega var stjärnornas plan inget värt. Det luktade det gamla röstköpanDET, att bidragen i huvudsak skulle gå till Femstjärnerörelsens väljare i södra Italien. Men Lega kunde inte å sin sida inte få igenom sitt löfte om att efter fyra år ha sänkt skatten till en plattskatt på 23 och 33 procent. Tillsvidare blev det lite för de minsta småföretagen. Omkring 400 000 italienare som levde enligt lagen Fornero av år 2011 inte tidigare kunde komma runt med sin pension kunde det nu. Det hade kostat 8 miljarder euro men å andra sidan hade det enligt regeringen bidragit till att många arbetsplatser blivit tillgängliga för yngre.

Ratingarnas betydelse

Bryssel trodde inte på beräkningarna som gav ett budgetunderskott på 2,4 procent och menade att underskottet i realiteten skulle bli större. Och det i ett land vars statskuld var 131 procent av den årliga bruttonationalinkomsten. Dessutom hade regeringen Gentiloni innan, som bestod av mittenvänsterpartiet Partito Democratico och dess förbundna, lovat att underskottet endast skulle bli 0,8 procent. Men Bryssel menade också att den dåvarande statsministern Matteo Renzi med sin kritik av Stabilitetspaktens ramar hade öppnat för den gula Femstjärnerörelsens och det gröna Legas

överbudspolitik. Renzi hade i en bok som gavs ut 2015 pläderat för att hålla sig på nivå av ett bundetsunderskott på hela 2,9 procent. Men opposition höll tyst, de visste naturligtvis att skatteförslaget var mycket populärt i hela landet.

EU-kommissionen begrep i sin tur att om man drev konfrontationen till sin spets skulle det ge Salvi vatten på kvarn. Legaledaren skulle bli mannen som ”i namn av det italienska folket hade vågat ge Bryssel en rak höger”. Bryssel hade även räknat med hjälp från de olika ratingsbyråerna för att sätta Rom under tryck. Men de hade tio år tillbaka strax innan krisen 2008 inte sett något som helst skäl till oro. Utsikterna för företagen som satt upp till öronen med tvivelaktiga papper gavs bara goda noteringar. T.ex hade Moody sänkt noteringarna för den italienska statsskulden till investeringsgraden ”Baa3” vilket betydde att lån till Rom skulle bli dyrare. Dvs tilltron till ratingbyråerna var inte och är inte oomtvistad.

För Bryssel vore det ett vågspel att försöka tvinga Salvini på knä. Han har en rejäl chans att efter ett förtida nyval kunna regera utan Femstjärnerörelsen, antingen ensam eller med stöd av fascistiska Fratelli d’Italia och Silvio Berlusconi Forza Italia. Troligtvis kommer Bryssel hålla tassarna borta, dvs låta bli att blanda sig i.

Uitpers. (Bryssel) 23 oktober 2018. (Salvi scort in match Brussel – Rome). Översättning Per-Erik Wentus.